

**A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság**

Pfv.III.21.271/2014/6.szám

A Kúria a dr. Faragó Ágnes ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Brolly Tamás ügyvéd által képviselt alperes ellen kártérítés megfizetése iránt a Székesfehérvári Járásbíróság előtt 10.P.23.373/2011. szám alatt megindított és másodfokon a Székesfehérvári Törvényszék 1.Pf.21.469/2013/3. számú közbenső ítéletével elbírált perében a jogerős közbenső ítélet ellen az alperes részéről 48. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán a 2015. február 25. napján megtartott tárgyaláson meghozta a következő

k ö z b e n s ő í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős közbenső ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 20.000 (húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget, valamint külön felhívásra térítsen meg az államnak 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen a közbenső ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes a módosított keresetében az alperes társasház épülete előtt 2010. december 22. napján bekövetkezett, a jeges járdán történt elesésével összefüggésben bekövetkezett vagyoni és nem vagyoni kárát érvényesítette az alperessel szemben.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, vitatta a kereset jogalapját és az összecszerűséget is.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította. Az ítéletének indokolásában megállapította, hogy nem volt olyan egyértelmű bizonyíték, mely a baleset helyeként a társasház járdaszakaszát igazolná, ezért az alperest a felperes sérülése miatt kártérítési felelősség nem terheli.

A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság közbenső ítéletével az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatta és

megállapította, hogy „az alperes felelőssége fennáll 2010. december 22. napján felperest ért balesetből eredő károkért”, ezt meghaladóan az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezte. Utalt arra, hogy az elsőfokú bíróság széleskörű bizonyítást folytatott le a kereset jogalapjára, azonban a felvett bizonyítékokból azok helytelen mérlegelése, helytelen logikai következtetések levonása után a kereset jogalapjára téves következtetésre jutott, ezért a kereset összszerszerűségével sem foglalkozott. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság alaptalanul minősítette elfogult tanúknak a felperes által bejelentett tanúkat; azok a felperessel sem rokoni, sem más függelmi viszonyban nem állnak, semmi érdekük nem fűződött a felperesre kedvezőbb tanúvallomás megtételéhez. Jelentőséget tulajdonított annak, hogy a felperes a baleset helyszínéről a per során következetesen ugyanazt állította, és ezt az állítást megerősítette több tanú. A tanúk egybehangzóan állították, hogy a felperes arról számolt be, hogy balesete az A. utcában, az alperes társasház előtti járdaszakaszon történt, ahol egy jégfolton megcsúszott. K.A. tanú azt is előadta, hogy a baleset után rövid idővel ő is ugyanazon a járdaszakaszon elcsúszott, ekkor szólt a közelben lévő szolárium dolgozóinak a járda csúszósságáról és a felperes eleséséről is. K.I. tanú pedig jelen volt akkor, amikor nem sokkal a baleset után visszamentek a felperessel a baleset helyszínére, ahol a károsult a baleset során kiesett telefonját keresve, azt meg is találta. Gyné P.E. tanú bár távolról, de látta is a balesetet. Miután az esést követően a felperes felállt, alappal gondolhatott arra, hogy nem történt súlyosabb sérülése a felperesnek, hiszen a felperes maga is csak később, a munkahelyére beérve, a fájdalom jelentkezésekor, a kezén jelentkező dagadás láttán gondolt arra, hogy sérülése komolyabb lehet. Nem volt jelentősége annak a körülménynek, hogy a baleset helyszínén, a telefon keresése során a felperes és K.I. nem találkozott K.A.-val, aki szintén a telefon keresésére indult; az erre vonatkozó adatok, így az elindulási időpontok nem tisztáztak. Nem volt jelentősége annak sem, hogy a szoláriumban ki dolgozott, és kinek jelezte K.A. és Gyné P.E. tanú a balesetet, így az a körülmény, hogy a szoláriumban dolgozók nem emlékeztek a baleset e tanúk részéről történt bejelentésére, szintén nem döntő jelentőségű. A balesetkori időjárási viszonyok - az Sz. Kft. által kiállított napló adatai alapján - is azt támasztják alá, hogy nem volt kizárható a jegesedés; éjszaka során fagypont alatti hőmérséklet hatására és reggel 8 órakor mért +0,4 C-os hőmérséklet miatt. Az Országos Egészségbiztosítási Pénztártól beszerzett iratok is alátámasztották, hogy a felperes előttük is következetesen nyilatkozott a baleset helyszínéről, a baleset bekövetkezésének a körülményeiről. Miután a felperes bizonyította a baleset bekövetkezését az alperes épülete előtt a jegesedés miatt, az alperest annak a bizonyítása terhelte, hogy a baleset idején hatályos jogszabályi rendelkezések alapján a kár elhárítása érdekében úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában

elvárható, vagyis kellő gondossággal takarította a perbeli időszakban a járdát. A baleset napján kezdődött csekély enyhülés, a baleset előtti napokban történt havazás, a jelentős fagypont alatti hőmérséklet, S.Csné, a takarítást végző személy tanúvallomása - miszerint ha nincs hóesés, nem nézi meg, és nem takarítja a járdát, mert nincs szükség a járda ellenőrzésére - ezekre a körülményekre figyelemmel megállapítható, hogy az a gondos eljárás, ha a járda állapotát ellenőrzi annak érdekében, hogy szükség van-e a síkosságmentesítésre. Az alperes ezt elmulasztotta, a felelősségét kimenteni nem tudta, nem bizonyította, hogy úgy járt el a kár elhárítása érdekében, ahogy az az adott helyzetben elvárható lett volna. Az alperes nem bizonyította az egyéb károkozó körülményekre vonatkozó állításait; így azt, hogy a baleset a társasház mellett folyó építkezés előtt, vagy a felperes bizonytalan járáshibája miatt következett volna be.

A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet és annak hatályon kívül helyezését és elsődlegesen az elsőfokú ítélet helybenhagyását, másodlagosan a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a másodfokú bíróság a Pp. 206. § (1) bekezdésébe ütköző módon értékelte a bizonyítékokat, ezért helytelen mérlegeléssel, helytelen jogi következtetésre jutott. Ezzel szemben az elsőfokú bíróság életszerűen tárta fel és mérlegelte a nem közvetlen tényeken és észleléseken alapuló, a felperes javára eltérő, szubjektív és önellentmondásos vallomásokat. Így jelentősége volt annak, hogy a baleset napján folyamatosan jelentős enyhülés és éjszakai visszafagyást kizáró hőmérsékleti adottságok voltak. A baleset pontos helyszínére, az állítólagos síkosság tényére vonatkozóan tényszerű adat nem merült fel, erre vonatkozó megbízható tanúvallomás az eljárásban nem hangzott el. A felperes jegyzőkönyvi nyilatkozatában, K.I. és K.A. tanúvallomásában is ellentmondások voltak; ennek alapján pedig a tanúk, mind a baleset pontos helyszínére, mind okára ellentmondóan nyilatkoztak, és nem alkalmasak annak bizonyítására, hogy a felperes balesetének oka a társasház előtti lefagyás miatti síkos járda lett volna. Jelentőséget tulajdonított annak, hogy a felperesnek és a helyszínen szintén elesett tanúnak szintén recés talpú cipője volt; „egy ilyen cipőtalpnak a feltételezett kisebb jegesedés nem ellenfele”. A helyszín részletes elemzése alapján, annak lejtése, a tanú által megjelölt járdán lévő púp azt valószínűsíti, hogy a felperes a ház felőli járda lejtős tetején haladt, ahol nem tud megállni a víz, illetve a járda takarítását végző lakó is ezen a szakaszon megy végig naponta, a felperest megelőző legalább fél órával korábban, tehát kedvezőtlenebb időjárásban. P.E. tanú vallomása is ellentmondásos és inkább a baleset utólagos átélésére utal és nem a konkrét, tapasztalati tényekre. Az OEP vizsgálat fényképei ellentétesek a tanúk helyszín megjelölésével. Érthetetlen annak a körülménynek is a mellőzése, amely a felperes máskor

történt, többszöri megbotlását, elesését támasztja alá, mert épp azt igazolja, hogy a bizonytalan járása független a járda állapotától. Álláspontja szerint a járda jegesedése még a valószínűség szintjén sem nyert igazolást. Hivatkozott a „vadcsapás elméletére” is; a kitaposott, kijárt útszakasz a folytonos taposási nyomás okozta hőemelkedésen túl még akkor is csúszásmentes, ha előző napokban sózták fel.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős közbenső ítélet hatályban tartását kérte.

A Pp. 270. §-ának (2) bekezdése alapján a Kúria azt vizsgálta, hogy a jogerős közbenső ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból jogszabálysértő-e.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A felülvizsgálati kérelem a jogszabálysértés okát a bizonyítékok mérlegelési szabályának megszegésében állítja, és arra hivatkozik, hogy sérült a Pp. 206. § (1) bekezdése. A felülvizsgálat maga sem vitatja, hogy a felperes elesés folytán megsérült, egészségkárosodást szenvedett. Az alperes nem tartja tényyszerűen bizonyítva, hogy pontosan hol volt az elesés, de azt sem, hogy a járda síkossága miatt történt a baleset. Az adott esetben a járda síkosságának akkor lehet egyéb mellett jelentősége, ha olyan helyen volt a baleset, amelyen a síkosságmentesítés az alperest terheli, mint kötelezettség és volt jeges része a járdának. A tényyszerűen bizonyított szóhasználatot az alperes alaptalanul használja; a Pp. bizonyítékértékelési szabálya folytán ugyanis a Pp. 206. §-a éppen arra ad lehetőséget, hogy a bizonyítékokat, egymástól eltérőeket is lehet úgy, olyan eredménnyel mérlegelni, hogy az azon alapuló tényállás döntés alapja lehet. Az adott esetben tehát csak az a kérdés, hogy a bíróságok részéről miként, jogszabálysértően történt-e a bizonyítékok értékelése.

A Kúria következetes ítélkezési gyakorlata szerint a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok újbóli értékelésének nincs helye, ezért a Kúria csak azt vizsgálhatta, hogy a jogerős közbenső ítéletben a bizonyítékok értékelése jogszabálysértő-e. A felülvizsgálatban - lévén, hogy a jogerős döntés jogszabálysértő voltának a vizsgálata történik - csak ellenőrző, kontrolláló szerepe van a Kúriának. Ezt valójában úgy teszi meg, hogy maga is elvégzi a bizonyítékok mérlegelését, és ennek az eredménye lehet a mérce. A döntés megalapozatlansága miatt is lehet jogszabálysértő a jogerős határozat, de csak akkor, ha a bíróság a bizonyítékokat kirívóan okszerűtlenül, logikátlanul értékelte, illetőleg ha a tényállásban iratellenesség van. Az adott esetben a két bíróság eltérően értékelte a bizonyítékokat. Ez önmagában nem jelent jogszabálysértést, mert a bizonyítékértékelés lehetősége adott volt a másodfokú bíróság számára is, és az értékelést maga is elvégezve,

annak során az elsőfokú bíróságtól eltérő következtetésre jutott. A másodfokú bíróság által elvégzett mérlegelés eredményét meghatározó indokok tarthatók, és azokban helytelen következtetés nincs; nem volt kirívóan, súlyosan hibás értékelése a másodfokú bíróságnak. A bizonyítási kötelezettséghez kötötten keletkezett bizonyítékokat a Pp. 206. § (1) bekezdése szerint értékelte, a bizonyítási teher szabályának helytálló alkalmazásával. Ennek alapján megalapozottan történt értékelés alapján, helytálló a közbenső ítélet az alperes kártérítési felelőssége fennálltának megállapításáról. Helyesen állapította meg a másodfokú bíróság a közbenső ítéletének indokolásában, hogy jelentősége volt annak, hogy a felperes következetesen ugyanúgy adta elő a baleset körülményeit; amit az alperes nem tart életszerűnek, az a legtöbb esetben éppen hogy az életszerűséget jelenti arra is figyelemmel, hogy az eltérések nem lényeges körben vannak és magyarázhatók. Az igazán gyanús éppen az lenne, ha totális egyezőség lenne, legalábbis abban a tanúi körben tett vallomásokban, akik valamilyen módon kötődnek a felpereshez. Tévesen hivatkozik az alperes ugyanakkor a felperes által bejelentett tanúk körében elfogultságra is; pusztán amiatt, hogy ismerősi, vagy baráti, munkatársi kapcsolatban állnak a felperessel, ez önmagában elfogultságot nem alapoz meg. Az adott bizonyíték bizonyító ereje a lényeges a tanúk vallomásának az értékelésekor; a másodfokú bíróság e tanúk vallomását jól mérlegelte és okszerű következtetéseket vont le a vallomásukból, ennek részletes indokát is adta. Az a körülmény, hogy a felperest a későbbi időben, a baleset helyszínére visszakísérő tanú nem látott jegesedést, nem bizonyítja, hogy az elesés idején nem volt ilyen síkosságot eredményező folt.

A Kúria a másodfokú bíróság közbenső ítéletében kifejtett indokokkal ért egyet; a másodfokú bíróság okszerű magyarázatát adta az alperes kártérítő felelőssége megállapításának, a döntését jól és részletesen megindokolta.

Megjegyzi a Kúria, hogy a másodfokú bíróság közbenső ítéletének rendelkező része nem felel meg a Pp. 253. § (4) bekezdés második mondatában írtaknak. Annak alapján ugyanis csupán arról kellett volna rendelkezni, hogy az iratokat az elsőfokú bíróságnak küldi meg, ugyanakkor - a felelősség fennálltának megállapításán túl - az elsőfokú ítéletnek nem volt olyan rendelkezése, amelyet hatályon kívül kellett volna helyezni.

A kifejtettekre tekintettel a jogerős közbenső ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okok miatt nem jogszabálysértő, ezért azt a Kúria Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A Pp. 270. §-ának (1) bekezdése szerint alkalmazott Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperest a felperes részére felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére. A felülvizsgálati illeték viseléséről szóló rendelkezés a 6/1986. (VI.26.) IM

rendelet 13. §-ának (2) bekezdésén alapul.

Budapest, 2015. február 25.

*Dr. Havasi Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Almásy Mária s.k. előadó
bíró, Dr. Udvary Katalin s.k. bíró*

A kiadmány hitelével:

*kúriai tisztviselő
HM*